

15 december 2018

Pressemeddelelse fra danske NGO'er i 92-gruppen i forbindelse med afslutningen på klimamødet COP24 i Katowice, Polen

COP24: Regelsæt for Paris-aftalen kom nogenlunde på plads og landene bekræftede, at de må hæve deres klimamål. Med der manglede politisk lederskab og forpligtelser der matcher klimakrisen. Nu må landene gå hjem og hæve deres klimamål

FN klimakonferencen COP24 slutter efter to ugers forhandlinger i Katowice, Polen. Mødet var det vigtigste siden Paris-aftalen i 2015. Det skulle færdiggøre og vedtage et detaljeret regelsæt for Paris-klimaafspraken fra 2015. Derudover skulle verdens lande for første gang formelt diskutere, hvad de vil gøre ved den store kløft, der er mellem deres nationale klima-mål, og det der skal til for at opfylde Paris-aftalen. Mødet kom efter den vigtige rapport fra FN's videnskabelig klimapanel IPCC, om hvad der skal til for at holde de globale klimaændringerne under 1,5 grader s temperaturstigning.

”Det lykkedes her på COP24 at lande et regelsæt for Paris-aftale, og også at bekræfte at verdens lande nu må hæve deres klimamål. Men det holdt hårdt, og resultatet reflekterer ikke den nødsituation, vi og klimaet er i” siger Troels Dam Christensen, sekretariatsleder for NGO-netværker 92-gruppen. ”Det haster i den grad med øget handling. Det er derfor afgørende, at verdens lande, inklusiv Danmark og EU, nu viser det nødvendige lederskab, og går hjem og styrke deres klimamål med det samme. Kun på den måde kan vi undgå de værste klimaændringer”

Videnskaber er klar – det er nu vi skal handle

”Vi kom til Polen blot få måneder efter, at FN's klimapanel leverede en uhørt advarsel. Verden står ved en skillevej. Selv hvis alle landene lever op til deres klimamål, er vi på vej mod minimum 3 graders temperaturstigning og katastrofale forandringer. Forventningen til verdens ledere var derfor klar inden COP24” udtaler Jens Mattias Clausen, fra Greenpeace

”Vi fik anerkendt klimavidenskaben og sendt et signal om, at alle nu skal forberede et nyt og stærkere klimamål, der skal med i tasken til New York, når verdens ledere mødes der næste år. Men den politiske forpligtelse til at levere stod simpelthen ikke mål med den alarmerende situation, vi står i. Det er uansvarligt, at man ikke i denne situation klart siger, at man selvfølgelig vil gøre sit til at undgå klimakaos”

De fattigste og sårbare lande blev ikke imødekommet tilstrækkeligt

En af de store knaster på klimatopmødet var reglerne for, hvad man må medregne til den klimafinansiering, de rige har lovet at levere til de fattigste og mest sårbare udviklingslandene. ”Aftalen om klimastøtte til ulande er så fleksibel, at den næsten ikke giver mening” siger Mattias Søderberg, fra Folkekirkens Nødhjælp. ”De rige lande har lovet at finde 100 milliarder USD per år fra 2020, men nu vil de have lov til at medregne eksisterende lån, private investeringer og eksportkreditter. Medmindre aftalen her fortolkes restriktivt, så vil den formentlig betyde, at der ikke kommer flere penge til ulandene, og slet ikke til de fattigste lande der i forvejen har stor gæld og få udenlandske investeringer.”

Han bakkes op af John Nordbo, fra Care, der udtaler: "Danmark og verdens andre rige lande har konsekvent og i samlet flok ignoreret, at klimakatastrofer rammer fattige mennesker, der ingen andel har haft i at skabe den globale opvarmning. Det er uansvarligt, uværdigt og decideret pinligt. Der er helt klart potentiale for forbedring."

Risiko for at medregning af skove kan underminere klimaindsatsen

"Skoven bør spille en stor rolle i fremtidens klimakamp, men der er ikke enighed om hvordan. Flere lande promoverer biomasse fra skovene som et alternativ til fossilt brændsel. Det selv om at afbrænding af biomasse også er skidt for klimaet." Forklarer Gry Bossen, klimakoordinator i Verdens Skove og fortsætter: "De regnskabsregler, der nu er vedtaget, vil fortsat skjule, hvor meget CO₂-udledning, der kommer fra skovfældning og hvor stort et optag, der egentlig er i skovene. Det er med til at negligere, hvor vigtigt det er at bevare skovene for at sikre et mere stabilt klima."

Markedsmekanismen har voldt problemer i forhandlingerne

Parisaftalen foreskriver udvikling af en ny markedsmekanisme (kvotehandelsystem), der skal tage over fra Kyotoprotokollens udskældte CDM-mekanisme. Men parterne har været dybt uenige om, hvordan en sådan markedsmekanisme skal se ud og hvad den skal levere. Så uenige at forhandlingerne blev over et døgn forsinkede. Den største uenighed har ligget i, at Brasilien har advokeret for at fylde reglerne med huller, muligheder for "double counting" og krævet at overføre alle deres gamle CDM-kreditter. Dette ville betyde, at markedet ville blive oversvømmet med CO₂-kvoter og i sidste ende underminere ambitionerne i Parisaftalen. En koalition af lande og landegrupper, der nærmest har repræsenteret resten af verden, har nægtet at give efter for Brasiliens krav.

De er nu endelig kommet frem til en beslutning om at udskyde hele emnet til næste år.

"Umiddelbart virker en udskydelse af beslutningerne som et bedre resultat end at ende op med virkeligt dårlige regler for denne markedsmekanisme." udtaler Gry Bossen, klimakoordinator i Verdens Skove.

"Men samtidig er det svært at se, hvad der vil have ændret sig til det bedre næste år. Måske vil skillene endda være større, når Brasiliens nye præsident, Bolsonaro, kommer til magten" udtaler Gry Bossen.

Regelsætte om landenes klimaplaner har smuthuller

"Med COP24 er der trods svære forhandlinger kommet langt bedre retningslinjer for de nationale klimaplaner, NDC'erne, som er afgørende for klimaindsatsen. Desværre har forhandlerne efterladt huller i reglerne, som gør det muligt at medregne drivhusgasreduktioner to gange, både i et lands egen indsats og samtidigt sælge det til f.eks. kompensation for flyvning. Det er nu op til de enkelte lande at vise lederskab, øge klimaambitionerne med de nye regler og ikke bruge smuthullerne", udtaler Gunnar Boye Olesen fra Miljøorganisationen VedvarendeEnergi.

Danmark må hæve egne klimamål nu

"Det er godt, at den danske klimaminister Lars Chr. Lilleholdt her på COP24 tilkendegav, at Danmark går efter en global temperaturstigning på maksimalt 1,5 grad. Det er et vigtigt signal at sende" siger Troels Dam Christensen. "Men Danmark har i dag ikke selv klimamål, der svarer til dette. Derfor må ministeren og regeringen nu i arbejdstøjet og sikre, at Danmark også selv får klimamål, der lever op til vores ansvar for at holde den globale temperaturstigning under 1,5 grader".

For yderligere information kontakt følgende:

Troels Dam Christensen, sekretariatsleder, 92-gruppen, mobil +45 21 72 79 57, mail: tdc@92grp.dk

Jens Mattias Clausen, Greenpeace, mobil +45 60 13 17 48, mail: jens.clausen@greenpeace.org

John Nordbo, CARE, mobil +45 61 27 07 45, mail: jnordbo@care.dk

Mattias Söderberg, Folkekirkens Nødhjælp, mobil +45 29 70 06 09, mail: msd@dca.dk

Gry Bossen, Verdens Skove, mobil +45 30 26 18 68, mail: gb@verdensskove.org

Gunnar Olsen, VedvarendeEnerg, mobil +45 24 26 99 33, mail: ove@inforse.org

92-gruppen – Forum for Bæredygtig Udvikling er et netværk af 24 danske udviklings- og miljø-organisationer, se www.92grp.dk